

PL/SQL H2

Functies

HOGESCHOOL

Ingebouwde functies

- Bekend vanuit de lessen SQL

Vb `SELECT sysdate FROM dual;`
 `SELECT SUBSTR(last_name, 1, 4) FROM employees;`

Er bestaan functies met of zonder parameters.

Een functie geeft altijd 1 resultaat terug.

Wat is een functie?

- object (bestaat uit statements en PL/SQL-constructies) met een naam
- wordt bewaard in de DB
- code op 1 plaats definiëren en op meerdere plaatsen gebruiken
- retourneert een waarde

Syntax voor de creatie van een functie

Het PL/SQL blok moet minstens 1 RETURN statement bevatten.

```
CREATE [OR REPLACE] FUNCTION function_name
  [(parameter1 [mode1] datatype1, ...)]
RETURN datatype IS|AS
  [local_variable_declarations; ...]
BEGIN
  -- actions;
  RETURN expression;
END [function_name];
```

Voorbeeld: functie zonder parameters

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION sysdate2
```

```
RETURN VARCHAR2
```

Return-type: geen lengte!!

```
AS
```

```
    v_tekst    VARCHAR2(30);
```

Declaratie van variabelen

```
BEGIN
```

Statements

```
    v_tekst := to_char(sysdate, 'fmDay, dd month yyyy');
```

```
    RETURN v_tekst;
```

```
END;
```

```
/
```

PL/SQL Syntax

- Elke instructie eindigt met ;
- Een toekenning gebeurt door :=
- In een PL/SQL blok kan je andere functies oproepen, je hoeft hiervoor geen SELECT-statement te gebruiken (behalve bij groepsfuncties en DECODE).

Vb. v_lengte := LENGTH(v_naam) ;
 v_rest := MOD(v_lengte, 2) ;
 v_hoofd := UPPER(v_naam) ;

- Commentaar toevoegen aan je code:
 - 1 regel: -- dit is 1 lijn commentaar
 - meerdere regels: /* commentaar over meerdere lijnen */

Opmerkingen bij functies

- Een functie heeft (in tegenstelling tot een gewoon PL/SQL blok) altijd een naam. Een gewoon PL/SQL blok noemt men ook wel **een ANONIEM blok**.
- Bij het RETURN-type mag geen lengte meegegeven worden.
- Tussen IS/AS en BEGIN kan je variabelen declareren (zie verder).
- In de body van de functie → minstens 1 return-commando met daarachter de waarde die wordt teruggegeven (van het type zoals hoger beschreven!)
- Functies kunnen van een **argumentenlijst** worden voorzien, door deze argumenten of **parameters** wordt de flexibiliteit vergroot (zie verder).

/ → creatie functie

- de broncode wordt altijd in de data dictionary opgeslagen
- als foutloze code: gecompileerde versie → databank
- als code met fouten:
Melding: ``created with compilation errors'`.`

Hoe fouten opvragen: `show errors`

Functie gebruiken

- Vanuit een andere functie:

in het BEGIN-blok: `v_datum := sysdate2;`

- Vanuit een SQL-instructie:

SQL> `SELECT sysdate2 FROM dual;`

Declaratie en initialisatie van PL/SQL Variabelen

Syntax:

```
identifier [CONSTANT] datatype [NOT NULL]
           [:= | DEFAULT expr];
```

Voorbeelden:

```
v_hiredate    DATE;
v_deptno      NUMBER(2) NOT NULL := 10;
v_location    VARCHAR2(13) := 'Atlanta';
v_comm        CONSTANT NUMBER := 1400;
```

Naamgeving variabelen

- Moet beginnen met een letter
 - Mag letters en getallen bevatten
 - Mag bevatten: dollar teken (\$), underscore, pond teken (£)
 - Maximale lengte is 30 tekens
 - Geen gereserveerde woorden
-
- Opmerking: naam begint met v_

Belangrijkste Scalar Data Types

- CHAR [(maximum_lengte)]
- VARCHAR2 (maximum_lengte)
- LONG
- NUMBER [(precisie, schaal)]
- BINARY_INTEGER
- PLS_INTEGER
- BOOLEAN
- BINARY_FLOAT: sneller, maar minder precies
- BINARY_DOUBLE
- DATE
- TIMESTAMP

Declaratie: %TYPE

verwijzen naar het datatype van een andere variabele

- datatype eerder beschreven variabele
- datatype kolom uit databank

Syntax:

```
identifier    table.column_name%TYPE;  
identifier    other_variable%TYPE;
```

Vb.

v_getal	NUMBER(4,1);
v_getal2	v_getal%TYPE;
v_mndsal	employees.salary%TYPE;

→ dit best doen voor variabelen die hun waarde uit de database krijgen (zie later)

→ enkel het datatype wordt overgenomen, geen default-waarde

Declaratie: default-waarde

- zonder DEFAULT-waarde: NULL
- bij beschrijving NOT NULL of CONSTANT → DEFAULT-waarde verplicht

Vb

v_account	NUMBER(11)	NOT NULL	:=1200000;
v_bonus	NUMBER(2)	DEFAULT 0;	
v_naam1	VARCHAR2(20)	DEFAULT 'X';	
v_naam2	v_naam1%TYPE	DEFAULT 'Y';	
v_vandaag	DATE	DEFAULT SYSDATE;	
v_gisteren	DATE	DEFAULT SYSDATE - 1;	
v_max	CONSTANT NUMBER(4)	:=5000;	

2.3 Operatoren

- rekenkundige

** * / + -

- alfanumerieke

||

- vergelijkingen
(levert TRUE, FALSE of UNK op)

= != <> < <= > >=
IS NULL
LIKE
BETWEEN
IN

- logische

AND OR NOT

Oefening 1

Voorbeeld: functie met parameters

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION fulldate  
  (p_date IN DATE)  
  RETURN VARCHAR2  
AS  
BEGIN  
  RETURN TO_CHAR(p_date, 'fmDay, dd month yyyy');  
END;
```

Parameterlijst

```
(p_tekst  
  p_sal  
  ...)
```

naam

p_...

```
varchar2,  
employees.salary%TYPE,
```

datatype

(geen lengte!!)

Meerdere parameters zijn gescheiden door een komma

Functie gebruiken

- Vanuit een andere functie:

in het BEGIN-blok: `v_tekst := fulldate(v_datum);`

- Vanuit een SQL-instructie:

SQL> `SELECT fulldate(hire_date) FROM employees;`

Oefening 2

Oefening 3a

Voorwaardelijke uitvoering: IF

Syntax:

```
IF condition THEN
    statements;
[ELSIF condition THEN
    statements;]
[ELSE
    statements;]
END IF;
```

Voorwaardelijke uitvoering

Voorbeeld

```
IF v_leeftijd > 60 THEN
    v_categorie := 'senior';
ELSE
    v_categorie := 'middelbaar';
END IF;
```

Voorwaardelijke uitvoering: geneste IF

Voorbeeld

```
IF v_leeftijd > 60 THEN
    v_categorie := 'senior';
ELSE
    IF v_leeftijd > 35 THEN
        v_categorie := 'middelbaar';
    ELSE
        v_categorie := 'jong';
    END IF;
END IF;
```

Voorwaardelijke uitvoering: ELSIF

Voorbeeld

```
IF v_leeftijd > 60 THEN
    v_categorie := 'senior';
ELSIF v_leeftijd > 35 THEN
    v_categorie := 'middelbaar';
ELSE
    v_categorie := 'jong';
END IF;
```


Voorwaardelijke uitvoering: AND en OR

Voorbeeld1

```
IF v_leeftijd > 60 AND status = 'niet werkend' THEN  
    v_categorie := 'gepensioneerde senior';  
END IF;
```

Voorbeeld2

```
IF v_leeftijd < 18 OR status = 'student' THEN  
    v_belastingen := 0;  
END IF;
```

Oefening 3b

Oefening 4

Oefening 5

SELECT Statements in PL/SQL

- Gegevens uit de databank ophalen met een `SELECT` statement.
- Syntax:

```
SELECT  select_list
INTO    {variable_name[, variable_name]...
        | record_name}
FROM    table
[WHERE  condition];
```

- De INTO-clause is verplicht!
- Een query MOET 1 rij ophalen! → WHERE-clausule

SELECT Statements in PL/SQL: voorbeeld

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION get_aantal_dienstjaren
(p_emp_id employees.employee_id%TYPE)
RETURN NUMBER
AS
    v_hire_date          employees.hire_date%TYPE;
    v_aantal_jaren_dienst NUMBER;
BEGIN
    SELECT hire_date
    INTO v_hire_date
    FROM employees
    WHERE employee_id = p_emp_id;
    v_aantal_jaren_dienst := TRUNC(MONTHS_BETWEEN(sysdate, v_hire_date)/12);
    RETURN v_aantal_jaren_dienst;
END;
```

Wanneer loopt het fout?

28

SELECT Statements in PL/SQL: opmerkingen

- volledige syntax van select statement kan gebruikt worden, incl. WHERE, GROUP BY en HAVING
- meer dan 1 variabele kan gevuld worden
aantal expr. in SELECT = aantal variabelen

Voorbeeld

```
SELECT department_name, SUM(salary)
INTO v_dep_name, v_som
FROM employees JOIN departments USING(department_id)
WHERE department_id = 80;
```

Programming Guidelines

- Maak je code leesbaarder en beter onderhoudbaar:
 - Kies duidelijke namen voor je variabelen
 - Zorg voor een duidelijke inspringing

```
BEGIN
  IF x=0 THEN
    y:=1;
  END IF;
END;
/
```

```
...
AS
  v_deptno          NUMBER(4);
  v_location_id     NUMBER(4);
BEGIN
  SELECT  department_id,
          location_id
  INTO    v_deptno,
          v_location_id
  FROM    departments
  WHERE   department_name
          = 'Sales';

...
END;
/
```

Functies verwijderen

- Syntax:

```
DROP FUNCTION function_name
```

- Voorbeeld: `DROP FUNCTION get_jaarsal;`
 - Alle privileges betreffende de functie worden mee verwijderd.
 - De `CREATE OR REPLACE` syntax is equivalent aan het verwijderen en opnieuw creëren van de functie. Toegekende privileges i.v.m. de functie blijven bestaan als deze syntax gebruikt wordt.

Opvragen kenmerken (data dictionary)

Alle information over bestaande PL/SQL functies is bewaard in de databank. Je kan hiervoor gebruik maken van volgende Oracle data dictionary views:

- `USER_OBJECTS`: deze view bevat informatie over ALLE data bankobjecten van de eigen user, dus alle zelf-gecreëerde tabellen, indexen, sequences, functies,...
- `USER_SOURCE`: hierin zit de code van bepaalde objecten

Opvragen kenmerken (data dictionary)

USER_OBJECTS

belangrijkste kolommen zijn object_name, object_type, created, ...

Voorbeeld om te kijken welke functies aanwezig zijn:

```
SELECT object_name
FROM   user_objects
WHERE  object_type = 'FUNCTION';
```

Opvragen kenmerken (data dictionary)

USER_SOURCE

belangrijkste kolommen zijn name, type, line, text

Voorbeeld om de code van een bestaande functie te bekijken:

```
SELECT text
FROM   user_source
WHERE  name = 'GET_JAARSAL' ;
```

Oefeningen